

Sterilisation af kvinder i Gynækologisk-Obstetrisk Afdeling

Formål

At sikre korrekt visitation til og information af kvinder som ønsker sterilisation som svangerskabsprofylakse

At sikre optimal behandling og forløb for kvinder som ønsker sterilisation

Patient- og/eller personalemålgruppe

Patientmålgruppe: Sterilisation kan foretages hos følgende kvinder:

- Alle personligt myndige kvinder, der er fyldt 25 år, har bopæl i Danmark og som har fremsat skriftlig anmodning derom.
- Hos kvinder mellem 18 og 25 år, hvor der foreligger alvorlig medicinsk indikation og som har fremsat skriftlig anmodning derom.
- I andre tilfælde kan sterilisation foretages hos kvinder under 25 år efter [samrådstilladelse](#)

Personalemålgruppe: Læger, sygeplejersker i Gynækologisk-Obstetrisk Afdeling og Dagkirurgisk afsnit

Fremgangsmåde

Præoperativt

Kvinden møder ca. 3 måneder før sterilisation til journaloptagelse på én-dags-kirurgisk afsnit, såfremt hun opfylder kriterierne for at operation kan foregå her (rask, BMI<33, ej IDDM – se 'retningslinjer for visitation til dagkirurgisk afdeling').

Det sikres, at anmodning om sterilisation og evt. samrådstilladelse er i orden (se Dansk Lov). Kvinden informeres om den planlagte procedure herunder muligheden for laparotomi. Hun skal acceptere dette både ved komplikationer og hvis det ikke er muligt at gennemføre indgrebet uden tomi. Indgrebet er kompliceret med blødning eller læsion af øvrige organer i under 0,5 % af operationerne. Evt. tidlig ikke-erkendt gravid på operationstidspunktet vil ikke påvirkes af indgrebet. Der udleveres skriftligt informationsmateriale.

Pearl index er ca. 0,14 svarende til at 1-2 0/00 oplever graviditet efter sterilisation, hovedparten som ekstrauterin. Graviditetssymptomer efter sterilisation skal derfor undersøges nærmere.

Da nogle kvinder – specielt kvinder <30 år – senere fortryder indgrebet, skal alle kvinder som alternativ til sterilisation tilbydes en Levo-Nova spiral, som kan opsættes gratis. Levo-Nova fordele (effektiv prævention (Pearl index 0,14), hypomenoré, færre menstruationssmerter) og ulemper (pletblødninger især de første 3 måneder, gestagenbivirkninger (hovedpine, vægtstigning, brystspænding, acne, humørsvingninger), amenoré) gennemgås. Såfremt kvinden ikke er tilfreds med spiralen efter 3-6 mdr. kan hun blive steriliseret uden ventetid i afdelingen. Hvis kvinden tager imod tilbuddet om en Levo-Nova spiral bestilles tid i gynækologisk ambulatorium ved næste menstruation med henblik på spiral oplægelse.

Procedure

Der anvendes laparoskopisk sterilisation med to-huls-teknik. Filshie clips påsættes tubae 2-3 cm fra uterinhjørnet. Huden lukkes med resorberbart suturmateriale. Hvis der foretages laparotomi kan der evt. påsættes clips.

Postoperativt

Kvinden udskrives samme dag. De første dage kan der være relativt stærke smerter. Som analgetika kan tages NSAID og/eller paracetamol. Kvinden informeres om, at graviditets-symptomer ikke må negligeres. Der kan forekomme blødningsforstyrrelser ved ophør med p-piller.

Indikatorer

Afgrænsning/definitioner

Review-gruppe:

Reservelæge: Anette Kjærbye-Thygesen (forfatter)

Overlæge, Peter Helm

Søgeord

Sterilisation, LevoNova,

ICD10-koder

Z30.2 Sterilisation

LGA21 Laparoskopisk sterilisation m. Filshie clips

LGA10 Sterilisation med deling af salpinges

Dansk lov

[Lov om sterilisation og kastration](#)

Referencer

[Hvidovres vejledning om sterilisation](#)

<http://www.dsog.dk/files/kontraception.pdf>

Henvisninger og links

<http://www.dsog.dk/files/kontraception.pdf>

[Hvidovres vejledning om sterilisation](#)

[Samråd \(abort, fosterreduktion og sterilisation\)](#)